Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 6/2024 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen vanhentuneiden koronarokotteiden määrästä ja kustannuksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Juha Mäenpään /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 6/2024 vp:

> Kuinka paljon Suomessa on yhteensä jäänyt käyttämättä, eli lahjoitettu ulkomaille tai hävitetty vanhentuneena, hankittuja koronarokotteita,
>
> mikä on näiden käyttämättä jääneiden koronarokotteiden kokonaiskustannus,
>
> paljonko käyttökelpoisia koronarokotteita on vielä varastossa ja
>
> aiotaanko koronarokotteita hankkia lisää ja jos ei hankita, niin miksi ei?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Suomeen on saapunut vuodesta 2020 alkaen 23 miljoonaa covid-19-rokoteannosta, joista on helmikuun puoliväliin 2024 mennessä annettu 14,8 miljoonaa rokoteannosta. Varastoissa on tällä hetkellä jäljellä noin 2,5 miljoonaa rokoteannosta, joista valtaosa on aiempaa BA.4-5 -virusmuunnosta eikä syystalvella 2023 kiertänyttä XBB.1.5 -virusmuunnosta vastaan tarkoitettuja rokotteita.

Rokotehävikkiä pyritään vähentämään jakelemalla rokotteita rokotuspaikoille vain tarpeen vaatima määrä, huolehtimalla rokotteiden oikeasta säilytyksestä sekä käyttämällä ensin ne valmisteet, joilla on lyhyempi voimassaoloaika. Lisäksi rokotusten keskittäminen vähentää rokotehävikkiä, sillä pienemmissä rokotuspisteissä saatavista annoksista osa voi jäädä, ja on usein jäänyt, käyttämättä. Suomeen hankituista rokotteista on jäänyt käyttämättä ja mennyt hävikkiin noin 5 miljoonaa rokoteannosta. Suomen hävikkimäärä on pohjoismaista tasoa, ja hävikki on vähäistä verrattuna esimerkiksi moniin muihin Euroopan maihin.

Suomi on valtioneuvoston päätöksillä lahjoittanut rokotteita Euroopan ulkopuolisille maille rokotteiden yhdenvertaisen globaalin saatavuuden edistämiseksi ja taudilta suojautumiseksi. Kaikkiaan Suomi on lahjoittanut yhteensä noin 5 miljoonaa rokoteannosta.

Vuosina 2020–2023 valtion varoja on käytetty covid-19-rokotteiden hankintaan kuljetuksineen sekä muine kuluineen ja lahjoituksiin yhteensä 422 miljoonaa euroa.

Suomi on hankkinut koronarokotteensa EU:n yhteishankinnan kautta. Yhteishankinnassa EU-komissio neuvottelee sopimuksen lääkeyrityksen kanssa ja hankkii rokotteet kaikkien hankintaan osallistuvien EU-jäsenmaiden tarpeisiin. Rokotteiden toimitusnopeus on ollut suorassa suhteessa hankittujen annosten määrään. Mikäli Suomi olisi hankkinut rokotteita vähemmän kuin sillä olisi ollut väestömäärään nähden sopimusperusteinen oikeus, olisi tämä hidastanut rokotetoimituksia ja suurempi osa suomalaisesta väestöstä olisi sairastunut ja menehtynyt vakavaan koronavirustautiin. Viimeisten rokotuskierrosten aikana koronavirus on muuntunut niin nopeasti, että aiemmilla rokotekierroksilla käyttämättä jääneillä, edellisiä virusmuunnoksia vastaan kehitetyillä rokotteilla ei olisi enää saavutettu optimaalista suojatehoa uusia virusmuunnoksia vastaan.

Tällä hetkellä Suomessa rokotuksiin käytetään Pfizer–BioNTechin Comirnaty Omicron XBB.1.5 -varianttiräätälöityjä ja Novavaxin Nuvaxovid XBB.1.5 -varianttiräätälöityjä rokotteita. Vapaaehtoisista covid-19-rokotuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (1105/2020) mukaan koronarokotuksia voidaan tarjota kuusi kuukautta täyttäneille ja sitä vanhemmille. Rokotuksista hyötyvät erityisesti iäkkäät, mutta myös sairauden vuoksi riskiryhmiin kuuluvat. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos jakaa rokotteet hyvinvointialueille väestömäärään perustuen. Hyvinvointialueet vastaavat rokotusten järjestämisestä. Rokotteita hankitaan jatkossakin rokotusten toteuttamiseen tarvittava määrä.

Helsingissä 28.2.2024

Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen